24 червня, 20:10 6 кв 1 Оновлено - 20:11, 24 червня

Орден Білого Орла: що відомо про нагороду Польщі, якої позбавили Зеленського

Владислав Кравцов Дарія Черниш

Орден Білого Орла у Польщі / Фото Офіційна сторінка Президента Rzeczypospolitej Polskiej

Польща не підтримала рішення Володимира Зеленського присвоїти почесне найменування "імені Героїв УПА" Окремому центру спеціальних операцій "Північ" Сил спеціальних операцій ЗСУ. Через це Кароль Навроцький забрав в українського президента Орден Білого Орла.

1. ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ НАГОРОДИ
2. КОГО НАГОРОДИЛИ ОРДЕНОМ?
3. ЧОМУ ЗЕЛЕНСЬКОГО ПОЗБАВИЛИ НАГОРОДИ?

Після цього колишні президенти України також добровільно повернули орден до Польщі. Детальніше про історію найвищої нагороди Польщі та кому її вручають, розповідає **24 Канал**.

дивіться також Скандал щодо Ордена Білого Орла: у РНБО вказали на важливий момент

Історія створення нагороди

Орден Білого Орла (Order Orła Białego) заснував 1 листопада 1705 року король Речі Посполитої Август II Фридріх.

Після поділів Польщі орден увійшов до системи нагород Російської імперії. Його вручали полякам до повстання 1831 року. Далі, до кінця Першої світової війни, орденом нагороджували переважно царів як нижча нагорода для старших російських офіцерів. Після Жовтневого перевороту більшовики скасували цю нагороду.

Не покладайтесь на випадок у стрічці Додайте 24 Канал у вибрані в Google Додати

У 1921 році орден знову став найвищою нагородою Польської республіки, але після утворення Польської народної республіки комуністи припинили його вручення.

Наразі Великим магістром Ордена Білого Орла є президент Польщі. Нагородою відзначають діячів за видатні цивільні та військові заслуги перед державою.

Кого нагородили орденом?

Одним із перших кавалерів Ордена Білого Орла був **український гетьман Іван Мазепа**. А після відновлення у 1992 році ним нагородили короля Швеції Карла XVI Густафа й Папу Римського Івана-Павла II.

Також серед кавалерів нагороди – королева Великої Британії Єлизавета II, письменник Станіслав Лем, колишній канцлер Німеччини Гельмут Коль, один із керівників повстання у Варшавському гетто Марек Едельман, президент Литовської Республіки Валдас Адамкус, президент Республіки Казахстан Назарбаєв Нурсултан та польська письменниця й сценаристка Зофія Посмиш.

Водночас є й серед нагороджених скандальні історичні особистості.

Зокрема, у 1787 році з рук польського короля Станіслава Августа Понятовського Орден Білого Орла отримала **російська імператриця Катерина II**. І це попри те, що політика Росії щодо Польщі, яка у 18 сторічні мала назву Річ Посполита, мала загарбницький характер і завершилася ліквідацією польської державності. Імператриця втручалася у внутрішні справи сусідньої країни, дестабілізувала її та зрештою ініціювала три поділи Польщі (1772, 1793, 1795 роки) спільно з Пруссією та Австрією.

Також орден отримав **італійський диктатор Беніто Муссоліні** у 1923 році від тодішнього президента Польщі Станіслава Войцеховського під час візиту в країну. Пізніше Муссоліні відзначився тим, що перетворив Італію на авторитарну систему з мілітаристською ідеологією, розпочав колоніальні війни, а також став союзником нацистського фюрера Адольфа Гітлера.

Також нагороджені Орденом Білого Орла були:

- російський генералісимус **Олександр Суворов**, якого називають "варшавським катом" через винищення жирних мешканців передмістя Варшави під час придушення повстання Тадеуша Костюшка у листопаді 1794 року. Тоді після штурму, за оцінкою польських джерел, Суворов винищив до 20 тисяч поляків, зокрема жінок та дітей.
- італійський король **Віктор Емануїл III**, який фактично віддав усю владу в країні Беніто Муссоліні з 1920-х по 1940-ві роки.
- японський імператор **Хірохіто**, який у 1922 році, коли ще був наслідним принцом-регентом, розпорядився евакуювати з охопленого громадянською війною Сибіру понад 700 польських дітей-сиріт. Однак це не завадило йому під час Другої світової війни завдяки куди агресивнішому впливу тодішнього прем'єра Японії, Фумімару Коное, підписати сумнозвісний наказ про експерименти на військовополонених китайцях та "наказ про жінок для втіх", який відправив жінок та дівчат з Китаю, Кореї та Філіппін у сексуальне рабство.

Зверніть увагу! Міністерка канцелярії польського президента Агнешка Єнджак пояснила, що позбавити Ордена Білого Орла Катерину II та Беніто Муссоліні не можливо, оскільки немає відповідної посмертної процедури. Тож, імовірно, ця нагорода лишатиметься у них і далі.

Серед українських політиків орденом нагороджували Президентів України Леоніда Кучму, Віктора Ющенка, Петра Порошенка та Володимира Зеленського у 1997, 2005, 2014 та 2023 роках відповідно.

Чому Зеленського позбавили нагороди?

Згодом після ухвалення рішення Володимира Зеленського про надання почесного звання спецпідрозділу ССО ЗСУ у Польщі пройшло засідання капітулу ордена. Її рішення передали Каролю Навроцькому, щоб той ухвалив остаточне рішення.

Польські ЗМІ писали, що оточення президента Польщі нібито могло взяти паузу у кілька днів, щоб Україна могла відреагувати на ситуацію. Зокрема, їй пропонували змінити назву підрозділу.

Однак 19 червня 2026 року Кароль Навроцький заявив, що забирає у Володимира Зеленського найвищу нагороду Польщі – орден Білого Орла.

У польсько-українських відносинах є межі, які не можна перетинати, – повсякчас польський лідер.

Він також додав, що рішення "не спрямоване проти української нації та не означає зміни стратегічного напряму політики безпеки Польщі". А також, мовляв, нічого не змінилося в польській підтримці України в боротьбі з російською агресією.

На тлі такого жесту глави Польщі від її державних нагород відмовились Міністр закордонних справ України Андрій Сибіга, керівник Офісу Президента України Кирило Буданов та посол України в Польщі Василь Боднар.

Згодом добровільно повернули Орден Білого Орла й колишні президенти України:

- Леонід Кучма, зазначивши, що "не для того Україна прийняла бій від Росії, щоб сьогодні вже інші країни диктували нам нашу історію та визначали, кого нам шанувати".
- Віктор Ющенко, наголосивши, що рішення президента Польщі Кароля Навроцького позбавити ордена Зеленського, – безвідповідальне.
- Петро Порошенко, назвавши рішення польського лідера "помилковим і несправедливим стосовно народу України".

Цікаво, що Володимир Зеленський вирішив відправити Орден Білого Орла, який у нього забрав Навроцький, до Польщі за допомогою "Нової пошти". Це був цікавий та доволі неочікуваний жест.

Пов'язані теми:

НОВИНИ ПОЛЬЩІ КАРОЛЬ НАВРОЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ

E-mail редакції:
news24@24tv.com.ua
Номер телефону:
+38 044 390 5077
Ми тут:
м.Київ,
вул. Володимирська 61/11,
офіс 50
Ми в соцмережах:

Всі комерційні рекламні матеріали позначені словами "Спецпроект" чи "Партнерський матеріал". Матеріали з позначенням "Експерт", "Позиція" відображають позицію автора та героїв. Редакція може не поділяти їхню позицію. Детальніше щодо реклами та правил цитування можна ознайомитись в правилах користування сайтом. Усі права захищені. Матеріали сайту призначені для осіб старше 21 року (21+)

Онлайн-медіа «24 Канал»
пл. Галицька, буд. 15, м. Львів, 79008
Телефон: +380 (32) 229-29-77
Адреса електронної пошти: legal@24tv.com.ua
Ідентифікатор онлайн-медіа в Реєстрі (об'єкта у сфері медіа — R40-00057

© 2005–2026, ПрАТ «Телерадіокомпанія "Інтер"», 24 Канал.